

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **A. H. G. M. A. E. Y.**, zastoupeného Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Praha 4, Kloknerova 2212/10, adresa pro doručování Praha 2, V Tůních 11, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2006, č. j. OAM-1075/LE-07-15-2006, o námitce podjatosti uplatněné žalobcem,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Dalila Marečková **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 49 Az 49/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 13. 9. 2006 domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byla podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zamítnuta jako zjevně nedůvodná jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Podáním ze dne 25. 10. 2006 žalobce vznesl námitku „podjatosti soudu ve věci sp. zn. 49 Az 49/2006“. Tuto svoji námitku odůvodnil tím, že bezprostředně před jednáním u soudu, a to dne 24. 10. 2006, se od určité osoby (její jméno nesdělil) dozvěděl, že soud vydal v jeho věci rozhodnutí předem a nebude se tak pečlivě zabývat jeho návrhy na doplnění dokazování ani pečlivě zjišťovat skutkový stav věci. Z toho důvodu žalobce pochybuje o nepodjatosti soudu, neboť tento se snaží jeho žádost zamítnout před uplynutím 45denní lhůty a znemožnit mu tak doplnění důkazů, jejichž opatření z jiné země je časově náročné, zejména když žalobce nemá možnost do vlasti telefonovat.

Soudkyně JUDr. Dalila Marečková k této námitce podjatosti uvedla, že nemá žádný vztah k účastníkům řízení ani k projednávané věci.

Námitka podjatosti žalobce byla za této procesní situace postupem podle § 8 odst. 5 s. ř. s. předložena k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, který ji shledal nedůvodnou.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem

k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Nejvyšší správní soud musel nejprve vyjasnit, vůči kterým soudcům konkrétně žalobce námitku podjatosti podal. Jak totiž vyplývá z § 8 odst. 5 s. ř. s., námitku podjatosti lze podat pouze proti konkrétním osobám (v tomto případě soudcům) a nikoliv vůči soudu jako celku. Daná věc byla v souladu s rozvrhem práce Krajského soudu v Praze pro rok 2006 přidělena JUDr. Dalile Marečkové, jako specializované samosoudkyni úseku správního soudnictví; pouze tato soudkyně tedy danou věc projednává a bude ji rozhodovat, proto se Nejvyšší správní soud dále zabýval pouze námitkou podjatosti vůči uvedené soudkyni. Jak již ostatně tento soud konstatoval ve svém usnesení ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005-34 (www.nssoud.cz), „*vznes-li účastník námitku podjatosti soudců určitého soudu a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto soudců jen za předpokladu, že u nich bude shledán důvod k vyloučení ...*“; ke zkoumání podjatosti ostatních soudců Krajského soudu v Praze v dané věci tedy nebyl důvod.

Podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Za závažné důvody, které by svědčily ve prospěch podjatosti JUDr. Marečkové, však v žádném případě nelze považovat informace od neznámých osob o tom, že soud vydal rozhodnutí ve věci žalobce předem. Smyslem institutu námítky podjatosti soudce pak není ani zkoumání toho, zda dal soud žalobci možnost obstarat si (případně provést) všechny navrhované důkazy; tyto skutečnosti rozhodně nemohou představovat poměr soudce k dané věci ani účastníkům řízení a nemohou tedy ani znamenat podjatost JUDr. Marečkové. Naopak, jak uvedeno již výše, okolnosti spočívající v postupu soudce v řízení o projednávané věci nejsou důvodem k vyloučení soudce přímo ze zákona. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že žalobci jako účastníku řízení náleží celá škála procesních oprávnění, jež zajišťují jeho právo na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod); v případě, kdy by podle jeho názoru byla některá z těchto jeho ostatních práv porušena, jak namítá ve svém podání, může se např. za použití opravných prostředků domáhat nápravy. Takové hodnocení procesního postupu krajského soudu v dané věci však Nejvyšší správní soud v této fázi řízení činit nemůže.

Žádnými dalšími konkrétními skutečnostmi, které by nasvědčovaly důvodům podjatosti pro poměr uvedené soudkyně k věci nebo k účastníkům řízení, námitka odůvodněna není, stejně tak z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti nezjistil. Okolnosti, ze kterých žalobce dovozuje podjatost, tak nelze bez přistoupení dalších faktů považovat za skutečnosti, jež by svědčily o existenci zvláštního poměru uvedené soudkyně k žalobci, žalovanému či k věci samé,

pro nějž by měl mít Nejvyšší správní soud pochybnosti o její nepodjatosti. Nebylo ani zjištěno, že by se tato soudkyně podílela na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení nebo v řízení správním. Za situace, kdy rovněž dotčená soudkyně vyloučila existenci skutečností, jež by mohly být důvodem k její podjatosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu